

Hamsuns samlede - på avveier?

■ Lenge før dette hang en pris rundt halsen på en fra samme bygd, sogar i Garmo født; - bondesønnen Knut Pedersen Hamsun. Hans grøderike litt-rære sprengstoff fra marken, skaffet ham denne dynamittens avlat i ære - Nobelprisen i Litteratur! Angivelig sympatiserende med en av dynamittens storforbrukere, ble Garmos litterære sønn fuktet på landssvikerjegerens stempelpute og måtte vasse i land. Paradoksalt nok; vår landsfader Einar Gerhardsen som i løynd hadde til hensikt å forære hele fedrelandet til England, de

Mening:

22230057

Av Arne Vetllin, Oslo

Garmobygden i Lom har lagt seg til vane å fremavle Nobelprisvinnere som forsyner seg av verdens fornemste hedrer, - priser som stammer fra den svenske oppfinner av dynamitt, Alfred Nobel. Ernest O. Lawrence, fra Garmosøygard i Garmobygden runnen, plukket seg en pris fra Fysikkens premiebord. Lawrence overgikk selv prisens far til den og dynamitten, og en atombombesopp hviler over hans minne.

som senere så ukritisk ville lempe vårt land inn i EU, de som nå i Annerledeslandets politiske høysete ikke har mot nok til å være annerledes, de som på spreng syr puter og duller oss inn i en ny firehundreårsnatt, - disse blir tørrskodde båret videre uten så mye som å måtte kjenne stanken av stempelputen!

■ Nu er de døde døde, da. «Vi våkkes igjen fra det Døde», var Hamsuns tro i levandes live. «Om Hundrede Aar er alting glemt». Og mangt tyder på at han for tiden er lys våken og levendegjør både mangt og mye så ingen glemmer noe som helst før om mange hundrede år til. Pendelende mellom byggeplaner i hissigg arkitektur i landsdelen langt nord der han fikk sin oppvekst, slentrende innom mønsterbruket sitt i sør, Nørholm, til Garmo der det nøres opp til nytt liv i og omkring hans omstridte fødestue. Her «fødes og dødes, og fødes paany». Og planene rundt hans kultursenter her er forlengst reddet fra krybbedøden; for en klarsynt arkitekt med planene klare og en politisk byggmester legger i disse dager sine egg i kvalifiseringskurven til Nobels Fredspris. For denne dynamittens pris kan nemlig sprenges i to; - det lyder enu drønn etter dette fra Midtøsten. Så hvis de lenge nok strides, når de syndige beiter side om side som ulven og lammet slik bygdeboka fra der det sist smalt forteller, når de dernest så smukt enes etter et par helsider i GD, er valget

for Nobelkomiteen såre enkelt...

■ Var titlene i Hamsuns samlede verker fremsynt tiltenkt striden rundt dikterens fødested og dets uransakelige veier?

På gjengrodd Stier - kun noen stakkels meter eslet til sykling og gange - vil man for fremtiden kunne ferdes langs Hamsuns fødested i Garmo. Politisk gangsyn trækker slike ferdelsårer frem i Lom. For Ved Rikets Port munner en traktorvei ut, og som er roten til dette det Stridende Liv. I det lomske styre og stell later de til å gi seg Livet ivold; - og Børn av Tiden øyner seg Den siste Glæde i Livets spil. Men i dette Det vilde Kor er ennu ikke det Siste Kapitel skrevet.

■ En dag vil nok kommunens Benoni og Rosa og Victoria våkne etter sin Siesta. Og intet var endt i Æventyrland. Men Livet lever, og Redaktør Lyng og Konerne ved Vandposten lar Pan spille tryllefløyte så Ny Jord og Markens Grøde må vike for flytting av veier og bygging av senter. Så vil vel snart såvel Dronning Tamara som Munken Vendt se Ringen sluttet. Og en vakker dag vil det formodentlig finnes løsen på Hamsuns Mysterier - der hans samlede i Kratskog ei vil skape en Segelfoss by, men et verdigt kultursenter til Hamsuns minne, hvorved såvel Landstrykere som de kringboende Sværmerer i Aftenrøde kan nyte at En Vandrør spiller med Sordin Under Høststjernen.

Var titlene i Hamsuns samlede verker fremsynt tiltenkt striden rundt dikterens fødested og dets uransakelige veier, spør artikkelforfatteren.

Her har jeg vel de fleste titler i Hamsuns verker nevnt.

Har jeg tillike selveste Sult uteglemt? - Og August?

Men de er jo med gjennom det hele, som et mavegnagende lokalpolitisk pust...

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie
Bergveien 23/4 - 99